

Zagreb, 11. 12. 2020. (u odnosu na verziju od 7. 12. nadopuna je na strani 4., treći odlomak i na str.7., točka 7.)

UPUTE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE EPIDEMIJE COVID-19 ZA PRUŽATELJE IZVANINSTITUCIJSKIH SOCIJALNIH USLUGA U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI

Uputa se odnosi na socijalnu uslugu smještaja u udomiteljsku obitelj, organizirano stanovanje, boravak, savjetovanje i pomaganje, ranu intervenciju, psihosocijalnu podršku, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija) i pomoć u kući.

U slučaju pojave epidemije COVID-19 kod pružatelja socijalnih usluga primjenjuju se posebne epidemiološke mjere prema preporuci nadležnog epidemiologa.

SMJEŠTAJ U UDOMITELJSKU OBITELJ I ORGANIZIRANO STANOVANJE

Prijem novih korisnika

Prijem novog korisnika je moguć u slučaju da korisnik ima negativan nalaz na SARS-CoV-2 ne stariji od 72 sata. Smještaj se realizira uz prethodno potpisivanje izjave o tome da korisnik nema simptome COVID-19, nije mu izrečena mjera samoizolacije te nije bio u kontaktu s osobama kojima je izrečena mjera samoizolacije.

Ako nema rezultata testa prilikom realizacije smještaja, preporučuje se smještaj u zasebnom prostoru odvojenom od ostalih korisnika do primitka rezultata testa kojeg je potrebno učiniti u roku od 24 sata.

Kod prijema djece novih korisnika ne provodi se samoizolacija već se preporučuju dodatne mjere fizičke udaljenosti, korištenja maski, praćenje zdravstvenog stanja i pojačana higijena ruku sukladno razvojnoj dobi i značajkama potencijalnih teškoća i zdravstvenog stanja. Tijekom navedenog razdoblja, kao i uvijek tijekom boravka djeteta kod pružatelja usluge, pojedine mjere posebno nošenje maski, pranje i dezinfekciju ruku, održavanje distanca i izolaciju, nužno je prilagoditi svakom pojedinom djetetu i uvažiti značajke razvojne dobi i možebitne zdravstvene teškoće i teškoće u razvoju djeteta. Djeci koja ne mogu nositi masku sukladno Izuzeću od nošenja maske, treba omogućiti kretanje bez maske. Po zaprimanju rezultata testa djeteta, postupa se sukladno rezultatu.

Prilikom prijema na smještaj u udomiteljsku obitelj ili organizirano stanovanje **starijih osoba**, preporuča se osigurati smještaj u jednokrevetnoj ili dvokrevetnoj sobi ili u sobi sa što manjim brojem korisnika (ovisno o mogućnosti pružatelja usluge) u trajanju od 14 dana. Potrebno je omogućiti korištenje toaleta i drugih zajedničkih prostorija te svih vanjskih prostora na način da korisnik dolazi u kontakt s ograničenim brojem korisnika, članova kućanstva i djelatnika pružatelja usluge te uz održavanje distance od 1,5 m. U situacijama kada nije moguće održavati distancu od 1,5 m, korisnik može koristiti masku. Distanca i upotreba maske nije potrebna u odnosu na osobe s kojima korisnik dijeli sobu ili je zbog drugih nezaobilaznih okolnosti u bliskom kontaktu.

Novim korisnicima koji odlaze na hemodijalizu, kemoterapiju i sl., ako je moguće, potrebno je osigurati smještaj u jednokrevetnoj sobi ili dvokrevetnoj sobi u koju se smještava korisnika koji također odlazi na hemodijalizu, kemoterapiju i sl. u istu zdravstvenu ustanovu, ili poduzimanje pojačanih mjera suzbijanja i sprečavanja epidemije COVID-19.

Posjete korisnicima

Posjet članova obitelji i prijatelja korisnicima dozvoljen je isključivo u opravdanim slučajevima (znatno pogoršanje zdravstvenog stanja korisnika i ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom sukladno odluci suda) uz strogo pridržavanje epidemioloških mjera:

- preporučuje se organizacija posjeta u vanjskom prostoru (okućnici) udomiteljske obitelji ili stambene jedinice gdje se pruža socijalna usluga organiziranog stanovanja za pokretnije korisnike, a za nepokretne korisnike dopustiti najviše jednog posjetitelja u sobi korisnika. Iznimno, u posjeti može sudjelovati više osoba ukoliko je posjetiocu potrebna videća pratnja, tumač/prevoditelj hrvatskog znakovnog jezika, osobni asistent ili neki drugi oblik asistencije. Osobe kojima je izrečena mjera samoizolacije, utvrđena zaraza bolešću COVID-19 ili koji imaju simptome karakteristične za COVID-19 ne mogu doći u posjetu korisnicima. Korisnicima kojima je izrečena mjera samoizolacije ne mogu primati posjete.
- ulazak posjetitelja u udomiteljsku obitelj ili stambene jedinice gdje se pruža socijalna usluga organiziranog stanovanja moguć je isključivo sa zaštitnom maskom, jednokratnim zaštitnim ogrtačem, jednokratnim nazuvcima uz prethodnu dezinfekciju ruku, mjerenje tjelesne temperature i utvrđivanje prisutnosti respiratornih simptoma kod posjetitelja o čemu se vodi evidencija,
- zaštitnu opremu korisnicima osigurava pružatelj usluge a posjetitelji opremu osiguravaju sami,
- obvezno je evidentiranje svih posjetitelja pri dolasku i odlasku.

Održavanje osobnih odnosa djece s roditeljima u udomiteljskoj obitelji

Djeci korisnicima smještaja u udomiteljskoj obitelji koji odlukom nadležnog suda imaju uređen način održavanja osobnih odnosa s roditeljima dozvoljeno je održavanje osobnih odnosa u prostorijama udomiteljske obitelji uz korištenje zaštitne opreme od strane roditelja i drugih osoba koje imaju uređene osobne odnose (zaštitne maske i rukavice). Dozvoljeno im je i održavanje osobnih odnosa u kući roditelja i drugih osoba ako su udomitelju, centru za socijalnu skrb korisnika i centru za socijalnu skrb udomitelja dostavili pisanu izjavu da nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće, te nisu bili u kontaktu sa zaraženom osobom.

Djeci korisnicima smještaja u udomiteljskoj obitelji koja nemaju uređen način održavanja osobnih odnosa s roditeljima i drugim osobama rješenjem nadležnog suda iznimno je dozvoljen odlazak kući u posjet ako stručni tim nadležnog centra za socijalnu skrb korisnika procijeni da je to u interesu korisnika. U tom slučaju članovi kućanstva u koje dijete odlazi u posjet udomitelju, centru za socijalnu skrb korisnika i centru za socijalnu skrb udomitelja trebaju dostaviti pisanu izjavu da nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće.

Pri procjeni o održavanju osobnih odnosa, posjeta i odlaska kući u obzir se uzima rizičnost korisnika i članova udomiteljske obitelji ako oni boluju od kroničnih bolesti (respiratornih, kardiovaskularnih, dijabetesa, malignih bolesti, imunodeficijencija, djece s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima) ili su starije životne dobi (65 i više godina).

Održavanje osobnih odnosa djece s roditeljima u organiziranom stanovanju

Djeci korisnicima organiziranog stanovanja koji odlukom nadležnog suda imaju uređen način održavanja osobnih odnosa s roditeljima dozvoljeno je održavanje osobnih odnosa u stambenoj jedinici organiziranog stanovanja uz korištenje zaštitne opreme od strane roditelja i drugih osoba koje imaju uređene osobne odnose (zaštitne maske i dezinfekciju ruku kod ulaska i izlaska), te održavanje osobnih odnosa u kući roditelja i drugih osoba ako su pružatelju socijalne usluge dostavili **pisanu izjavu** da nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće. Djeci korisnicima organiziranog stanovanja koja nemaju uređen način održavanja osobnih odnosa s roditeljima i drugim osobama rješenjem nadležnog suda iznimno je dozvoljen odlazak kući u posjet ako stručni tim nadležnog centra za socijalnu skrb korisnika procijeni da je to

u interesu korisnika, a članovi kućanstva u koje dijete odlazi u posjet su pružatelju socijalne usluge dostavili **pisanu izjavu** da nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće, te nisu bili u kontaktu sa zaraženom osobom.

Kretanje korisnika izvan prostorija i okućnice

Omogućeno je samostalno kretanje korisnika izvan prostorija i okućnice pružatelja socijalne usluge uz pridržavanje mjera suzbijanja i sprečavanja epidemije COVID-19 radi opravdanih razloga, primjerice radi školovanja, odlaska liječniku i sl.

Djeci su dozvoljene šetnje i boravak u prirodi te odlazak korisnika na dječja igrališta u pratnji odrasle osobe uz poštivanje svih mjera zaštite.

Višednevni odlasci u obitelj

Odlazak odraslih korisnika u obitelj omogućuje se isključivo u opravdanim slučajevima (pogoršanje zdravstvenog stanja člana obitelji) uz poduzimanje i pridržavanje mjera suzbijanja i sprečavanja epidemije COVID-19.

Ukoliko korisnik odlazi u posjet obitelji: potrebno je poduzeti i pridržavati se mjera suzbijanja i sprečavanja epidemije COVID-19:

1. Članovi obitelji s kojima će korisnik boraviti dostavljaju pisanu izjavu da nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće i/ili povišenu temperaturu, te nisu bili u kontaktu sa zaraženom osobom. Također u izjavi potvrđuju da će izmjeriti tjelesnu temperaturu ujutro prije nego stigne korisnik te u slučaju da netko ima povišenu temperaturu odgoditi posjet korisnika.
2. Za vrijeme trajanja posjeta, u kućanstvu trebaju biti samo članovi najuže obitelji odnosno neophodno je izbjeći posjete drugih osoba kućanstvu te posjete korisnika zatvorenim prostorima poput trgovina i sl.
3. Preporučuje se boravak na otvorenom u društvu članova najbliže obitelji.
4. U slučaju da tijekom posjeta korisnik ili netko od članova kućanstva razvije respiratorne simptome ili povišenu temperaturu potrebno je kontaktirati izabranog liječnika i postupati sukladno liječničkoj preporuci.
5. Prilikom povratka korisnika iz obitelji osigurava se potpisivanje izjave o tome da korisnik nema simptome COVID-19, ni respiratorne simptome, da niti jedan član njegova kućanstva nije u samoizolaciji niti je bio u kontaktu s osobom koja boluje od COVID-19 te se provodi testiranje korisnika na SARSCoV-2.
6. Ukoliko tijekom posjeta obitelji korisniku bude određena mjera izolacije ili samoizolacije, korisnik ostaje kod obitelji, a povratak pružatelju usluge moguć je po završetku izrečene mjere.

Za djecu je moguć kraći ili duži odlazak u obitelj uz poduzimanje i pridržavanje gore navedenih mjera suzbijanja i sprečavanja epidemije COVID-19.

Povratak kod pružatelja socijalne usluge

Prilikom povratka odraslih korisnika iz obitelji ili neodgovornog udaljavanja korisnika se testira PCR testom i do dobivanja nalaza korisnika JE POTREBNO staviti u samoizolaciju.

U slučaju višednevnog boravka djeteta u obitelji (5 ili više dana u dobi 15 do 18 godina, 8 ili više dana u dobi do 14 godina) provodi se testiranje na COVID-19.

Po zaprimanju rezultata testa djeteta, postupa se sukladno rezultatu.

Nakon izbivanja djece kraćih od 5 dana ne provodi se samoizolacija djece već se preporučuju dodatne mjere fizičke udaljenosti, korištenja maski, praćenje zdravstvenog stanja i pojačana higijena

ruku u trajanju od 10 dana, sukladno razvojnoj dobi i značajkama potencijalnih teškoća i zdravstvenog stanja.

Testiranje korisnika nakon bolničkog liječenja provodi se u bolnici (ne uključuje dnevnu bolnicu, hemodijalizu, specijalističko-konzilijarne preglede), a korisnika se otpušta nakon primitka negativnog nalaza na SARS-CoV-2.

Prilikom povratka u udomiteljsku obitelj / stambenu zajednicu za korisnike se preporučuju dodatne mjere fizičke udaljenosti, korištenja maski, praćenje zdravstvenog stanja i pojačana higijena ruku sukladno razvojnoj dobi i značajkama potencijalnih teškoća i zdravstvenog stanja svakog pojedinog korisnika.

Napomena: korisnik koji je bio zaražen SARS-CoV-2 može se vratiti u udomiteljsku obitelj ili organizirano stanovanje i bez negativnog RT-PCR testa ukoliko je prošlo najmanje 21 dan od prvog simptoma (ili prvog pozitivnog nalaza u asimptomatskih osoba) i ako najmanje sedam zadnjih dana nema simptoma bolesti.

Kod djece se ne provodi testiranje na završetku izolacije i samoizolacije. Za djecu bez simptoma COVID-19 završetak izolacije preporučuje se 10 dana nakon prvog pozitivnog testa/uzimanja uzorka na SARS-CoV-2, uz uvjet da tijekom tog razdoblja nisu razvili nikakve simptome bolesti. Završetak izolacije djece s simptomima COVID-19 je ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

najmanje tri uzastopna dana bolesnik je afebrilan bez upotrebe antipiretika i ima značajno poboljšanje (smanjenje) drugih simptoma COVID-19 te je prošlo najmanje 10 dana od prvog dana bolesti.

Za prekid izolacije kod imunokompromitirane djece potrebno je, uz kliničke kriterije, najmanje 20 dana od početaka bolesti odnosno, za asimptomatsku djecu, od pozitivnog nalaza.

Ne odgađa se otpuštanje iz bolnice i primanje na smještaj djeteta kojemu je zbog kontakta s pozitivnom osobom izrečena mjera samoizolacije, već se dijete prima na smještaj uz nastavak samoizolacije na smještaju.

Izolacija i samoizolacija djece

Za djecu korisnike, provodi se samo nužna samoizolacija/izolacija u trajanju 10 dana (odnosno sukladno kriterijima za prekid izolacije) i to isključivo za djecu koja su pozitivna na COVID-19 ili koja su bila u bliskom kontaktu s pozitivnom osobom.

Dostava namirnica i ostalih potrepština

Potrebno je omogućiti dostavu higijenskih potrepština, hrane i pića u originalnim pakiranjima uključujući svježe voće i povrće te ostale potrepštine od strane članova obitelji i prijatelja bez prethodne pohrane; omot je potrebno prebrisati dezinfekcijskim sredstvom i nakon toga predati korisniku. Svježe voće i povrće potrebno je prije predaje pružatelju usluge na odgovarajući način oprati. Predmetni paketi predaju se na samom ulazu kod pružatelja usluga.

Dijete, korisnik usluge, može donijeti i konzumirati hranu pripremljenu u obiteljskom domu u higijenskim uvjetima. Higijenski uvjeti podrazumijevaju pranje ruku prije pripreme obroka, pranje namirnica tekućom vodom ako se namirnice ne mogu termički obraditi (voće ili povrće) te termička obrada namirnica. Hranu treba uredno zapakirati. Prije konzumacije hrane, dijete treba oprati ruke vodom i sapunom. Djecu je potrebno poticati da ne dijele hranu i piće s drugim osobama.

Organizacija rada pružatelja usluga organiziranog stanovanja

U slučaju pojave bolesti COVID-19 kod korisnika ili zaposlenika organizacija rada se prilagođava epidemiološkoj situaciji po uputi epidemiologa.

Stručni djelatnik koji pruža socijalnu uslugu organiziranog stanovanja u jednoj stambenoj jedinici ne smije pružati uslugu u drugoj stambenoj jedinici ili korisnicima drugih socijalnih usluga (smještaj, organizirano stanovanje, savjetovanje i pomaganje, rana intervencija, psihosocijalna podrška i sl.).

Kod korisnika koji zahtijevaju najveći stupanj podrške (24 sata) preporučuje se rad zaposlenika u organiziranom stanovanju organizirati na način da zaposlenici koji su u neposrednom radu s korisnicima rade u desetodnevni smjenama za vrijeme kojih dolaze na radno mjesto i odlaze s radnog mjesta organiziranim prijevozom. Tijekom desetodnevne smjene zaposlenici borave u organiziranom izoliranom smještaju, tzv. radnoj izolaciji u stambenoj zajednici. Ukoliko pružatelj usluge nije u mogućnosti organizirati rad u desetodnevni smjenama, odnosno radnoj izolaciji, preporuča se da se rad organizira na način da se smanji izmjena zaposlenika u neposrednom radu s korisnicima (primjerice, četverodnevne smjene u radnoj izolaciji, četverodnevne smjene po 12 sati; rad svakog drugog dana i sl.).

Maska

Izuzeti od obaveze nošenja maske su djelatnici koji skrbe za djecu:

- kod pružanja usluge smještaja/organiziranog stanovanja djece, ako neposredno skrbe za djecu rane i predškolske dobi kao i nižih razreda osnovne škole u pojedinim situacijama, kako maska ne bi narušila emocionalno povezivanje odgajatelja/djelatnika i djece, a prema individualnoj procjeni djelatnika uvažavajući princip najboljeg interesa djeteta,
- kod pružanja rehabilitacijskih programa za djecu kada nošenje maske onemogućuje ili značajno naruš kvalitetu rehabilitacijskih programa.

U ovim navedenim slučajevima kao i u slučaju izuzeća od nošenja maski, kada je god moguće s obzirom na značajaka razvojne dobi i teškoća djeca o kojoj se skrbi, **preporučuje se koristiti vizir umjesto maske.**

Mjerenje tjelesne temperature i praćenje pojave simptoma kod zaposlenika u organiziranom stanovanju

Obvezuju se svi zaposlenici da kod kuće u jutarnjim satima izmjere tjelesnu temperaturu.

Ako je u jutarnjim satima viša od 37,2°C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (to se odnosi na sve simptome i znakove bolesti, a ne samo na bolesti dišnih putova), osoba se treba javiti svom nadređenom i ne dolaziti na posao dok se telefonski ne javi nadležnom obiteljskom liječniku, koji će odlučiti o daljnjem postupanju.

Također svakodnevno kod dolaska i odlaska s posla, zaposlenici beskontaktnim toplomjerom mjere tjelesnu temperaturu. Kod osobe s povišenom temperaturom (37,2°C i veća) mjeri se temperatura i standardnim toplomjerom pod pazuhom. Evidenciju o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature i eventualnom postojanju respiratornih simptoma upisuje se u zasebnu evidencijsku knjigu.

Osobama s povišenom tjelesnom temperaturom nije dozvoljeno raditi, pružati socijalnu uslugu niti dolaziti u prostor stambene zajednice ni ostale prostore poslodavca odnosno pružatelja usluge.

Svaki zaposlenik koji tijekom radnog vremena posumnja ili utvrdi da ima povišenu tjelesnu temperaturu ili bilo kakve respiratorne ili druge simptome bolesti obvezno ih mora prijaviti voditelju ustrojbene jedinice/ravnateljstvu/nadležnom domskom liječniku i nadležnom izabranom liječniku te se treba udaljiti s radnog mjesta. O sumnji na COVID-19 kod zaposlenika, nadležni domski liječnik ili nadležni izabrani liječnik u dogovoru s voditeljem ustrojbene jedinice/ravnateljstvom/predstavnikom obiteljskog doma, obavještava nadležnog epidemiologa.

Izvan radnog mjesta radnici se pridržavaju što je više moguće pravila kojima se smanjuje njihova mogućnost zaraze (izbjegavanje trgovina, drugih mjesta gdje se okupljaju osobe, javnog prijevoza, dosljedno provođenje socijalne distance i higijene i sl.).

Članovi udomiteljske obitelji obavezni su pridržavati se svih mjera propisanih za zaposlenike u organiziranom stanovanju, a vezano uz mjerenje tjelesne temperature i pojavu respiratornih simptoma te obavještavanja nadležnih liječnika primarne zdravstvene zaštite, epidemiologa i centra za socijalnu skrb.

Mjerenje tjelesne temperature kod korisnika

Svim korisnicima smještaja u udomiteljskim obiteljima i organiziranom stanovanju potrebno je svakodnevno mjeriti temperaturu u jutarnjim i večernjim satima.

Ostale mjere vezane uz korisnike

Svim korisnicima preporučuje se higijena ruku. Važno je omogućiti redovito pranje ruku tekućom vodom i sapunom. Ruke se peru prije i nakon pripreme hrane, prije jela, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska izvana, nakon čišćenja nosa i kada ruke izgledaju prljavo. Nakon pranja ruku sapunom i vodom, ruke treba osušiti papirnatim ručnikom za jednokratnu upotrebu koji se nakon korištenja baca u koš za otpad s poklopcem.

Za **starije osobe** obveza je pridržavanje mjere fizičke udaljenosti, a ukoliko borave u **zajedničkim prostorima** mora se osigurati koliko je moguće fizičko distanciranje.

Odlazak u dnevnu bolnicu i specijalistički pregledi provode se poštujući sve mjere zaštite i uz korištenje zaštitne opreme od strane korisnika i radnika.

Korisnika se izolira u zaseban prostor predviđen za izolaciju kada postoji sumnja na COVID-19 kod korisnika, kao i u vremenu kada još nisu poznati rezultati testiranja na SARS-Cov-2. Postupci prema korisnicima koji su bili u visokom riziku od izlaganja infekciji COVID-19 provode se sukladno mjerama samoizolacije u trajanju od 14 dana.

Postupanje u slučaju prisutnosti zaraze COVID-19 kod korisnika ili člana udomiteljske obitelji

Korisnike kod kojih je utvrđen COVID-19, neovisno o težini kliničke slike, potrebno je uputiti na liječenje u bolnicu radi sprječavanja širenja zaraze u prostoru pružatelja usluge, pri čemu je potrebno pozvati hitnu medicinsku službu (194) te osobu uputiti na bolničko liječenje.

U slučaju da asimptomatski i korisnici s lakšom kliničkom slikom nisu upućeni na bolničko liječenje nego su i dalje na skrbi kod pružatelja usluga, pružatelj usluga surađuje s liječnikom obiteljske medicine radi dobivanja savjeta o daljnjoj adekvatnoj zdravstvenoj skrbi za korisnika i uspostavljanja kućnih posjeta liječnika obiteljske medicine kada je to potrebno.

Pružatelj usluge prati zdravstveno stanje korisnika tako da najmanje dva puta dnevno mjeri tjelesnu temperaturu, puls, krvni tlak i zasićenost krvi kisikom korištenjem pulslog oksimetra. Osoblje vodi evidenciju izmjerenih temperatura i drugih navedenih parametara za svakog u zadani obrazac te simptoma bolesti dišnog sustava (kašalj, kratak dah) Ukoliko se zdravstveno stanje zaraženog korisnika pogorša, potrebno je pozvati hitnu medicinsku službu (194) te osobu uputiti na bolničko liječenje.

Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri poštivati korištenje osobne zaštitne opreme prema vrsti prostora, ciljnom osoblju i vrsti aktivnosti propisano u Organiziranoj izolaciji u zajednici za korisnike pružatelja usluge smještaja za starije i nemoćne osobe i odrasle osobe s invaliditetom: https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Postupci_za_isolaciju_korisnici_23_10_11_2020-1.pdf.

Pružatelj usluge i/ili osnivač dužan je osigurati nabavu pulslog oksimetra (jedan pulsni oksimetar na deset zaraženih korisnika).

Osigurava se:

- TESTIRANJE korisnika i zaposlenika kod pružatelja socijalnih usluga smještaja u udomiteljskoj obitelji ili organiziranom stanovanju koje uključuje:

1. testiranje novih korisnika pri realizaciji privremenog smještaja u kriznim situacijama,
  2. testiranje novih korisnika pri realizaciji dugotrajnog smještaja,
  3. testiranje korisnika nakon izbivanja od pružatelja usluge bez obzira na razloge ili trajanje izbivanja PCR-om ili brzim antigenskim testom,
  4. testiranje zaposlenika pri povratku nakon višednevne odsutnosti (5 i više dana) PCR-om
  5. testiranje korisnika nakon bolničkog liječenja provodi se u bolnici (ne uključuje dnevnu bolnicu, hemodijalizu, specijalističko-konzilijarne preglede), a korisnika se otpušta nakon primitka negativnog nalaza na SARS-CoV-2. Napomena: korisnik koji je bio zaražen SARS-CoV-2 može se vratiti u ustanovu i bez negativnog RT-PCR testa ukoliko je prošlo najmanje 21 dan od prvog simptoma (ili prvog pozitivnog nalaza u asimptomatskih osoba) i ako najmanje sedam zadnjih dana nema simptoma bolesti,
  6. testiranje odraslih korisnika i zaposlenika na početku i završetku 14 dnevne samoizolacije u slučaju bliskog kontakta s oboljelim od COVID-19,
  7. kontrolno testiranje zaposlenika u programu organiziranog stanovanja oboljelih od COVID-19 prije povratka na radno mjesto: 2 negativna RT-PCR nalaza brisa nazofarinksa u razmaku od najmanje 24 sata, pri čemu prvi kontrolni bris treba uzeti najmanje 72 sata nakon povlačenja simptoma i znakova bolesti i najmanje 10 dana od početka simptoma odnosno od prvog pozitivnog nalaza kod asimptomatskog bolesnika. Napomena: Zaposlenik koji je bio zaražen sa SARS-CoV-2 može se vratiti na radno mjesto i bez negativnog RT-PCR testa ukoliko je najmanje tri uzastopna dana afebrilan bez upotrebe antipiretika te je vidljivo značajno poboljšanje simptoma bolesti COVID-19, a prošlo je najmanje 20 dana od početka simptoma bolesti. Za zaposlenike koji skrbe isključivo za djecu koja nemaju uvećan rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 uslijed možebitno narušenog zdravstvenog stanja, nije potrebno testiranje na SARS-CoV-2 po završetku izolacije, već je nužno pojačano nošenje maske, higijena ruku i održavanje propisanog tjelesnog razmaka u danima nakon povratka na posao. Za asimptomatske COVID-19 pozitivne zaposlenike koji skrbe isključivo za djecu koja nemaju uvećan rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 uslijed možebitno narušenog zdravstvenog stanja, završetak izolacije preporučuje se 10 dana nakon prvog pozitivnog testa/uzimanja uzorka na SARS-CoV-2, uz uvjet da tijekom tog razdoblja nisu razvili nikakve simptome bolesti. Završetak izolacije zaposlenika koji su imali simptome COVID-19 a koji skrbe isključivo za djecu koja nemaju uvećan rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 uslijed možebitno narušenog zdravstvenog stanja, preporučuje se ako su zadovoljeni sljedeći kriterij:
najmanje tri uzastopna dana bolesnik je afebrilan bez upotrebe antipiretika i ima značajno poboljšanje (smanjenje) drugih simptoma COVID-19 te je prošlo najmanje 10 dana od prvog dana bolest.
Za prekid izolacije kod imunokompromitiranih zaposlenike potrebno je, uz kliničke kriterije, najmanje 20 dana od početaka bolesti odnosno, za asimptomatske imunokompromitirane zaposlenike, najmanje 20 dana od pozitivnog nalaza (odnosno sukladno kriterijima za prekid izolacije).
  8. testiranje korisnika i zaposlenika prema posebnoj indikaciji epidemiologa ili izabranog liječnika obiteljske medicine,
- ZAŠTITNA OPREMA koja je prvenstveno namijenjena za one koji su u bliskom kontaktu s korisnicima, a koju prioritetno osigurava pružatelj usluge/osnivač ili stožer civilne zaštite županije.

- NAJBOLJA DOSTUPNA SKRB za oboljele korisnike smještaja u udomiteljskoj obitelji ili organiziranom stanovanju do prijama u zdravstvenu ustanovu.
- KONTINUIRANA SURADNJA s liječnikom primarne zdravstvene zaštite (liječnikom obiteljske medicine odnosno nadležnim domskim liječnikom) te epidemiološkom službom.
- KONTINUIRANA SURADNJA S OSNIVAČEM.

SOCIJALNA USLUGA BORAVKA, SAVJETOVANJA I POMAGANJA, RANE INTERVENCIJE I PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE

Zajedničke preporuke

Preporučuje se obustava pružanja izvaninstitucijskih usluga (boravka, savjetovanja i pomaganja i psihosocijalne podrške) odraslim osobama, osim nužnih rehabilitacijskih programa za osobe s invaliditetom čija bi obustava štetila zdravlju odrasle osobe s invaliditetom te čija obustava neće nanijeti štetu korisniku i/ili članu njegove obitelji, odnosno u slučajevima kada roditelj/skrbnik nije u mogućnosti na drugi način zbrinuti korisnika o čemu treba pružatelju usluge dostaviti pisanu potvrdu.

Preporučuje se ostanak kod kuće korisnicima s kroničnim bolestima (respiratornim, kardiovaskularnim, dijabetesom, malignim bolestima, imunodeficijencijama, korisnici s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima) kao i korisnicima čiji roditelji/skrbnici ili ukućani imaju jednu od navedenih bolesti. U slučaju uključivanja korisnika s kroničnim bolestima neophodno je prethodno pribaviti mišljenje liječnika.

Za djecu se provode svi rehabilitacijski programi i odgojno-obrazovni programi (sukladno uputama za odgojno-obrazovne ustanove) uz strogo pridržavanje mjera zaštite.

Usluge savjetovanja i pomaganja i psihosocijalne podrške **za odrasle osobe**, kada je to moguće potrebno je prilagoditi specifičnim potrebama i sposobnostima pojedinog korisnika te ih osigurati putem informacijsko-komunikacijskih tehnologija, odnosno na daljinu koristeći platforme Microsoft Teams, Yammer, OneNote i sl.

Napominjemo da se odgovornost za pružanje cjelokupnog sadržaja i/ili aktivnosti pojedine socijalne usluge ne može u cijelosti prenijeti na roditelje i/ili članove obitelji korisnika.

Korisnici kojima se usluga pruža (kod pružatelja usluge ili u domu korisnika), odnosno njegov zakonski zastupnik, treba pružatelju socijalne usluge dostaviti i pisanu izjavu da on i članovi kućanstva nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće, te nisu bili u kontaktu sa zaraženom osobom. Također dužni su izvijestiti pružatelja usluge o svakoj promjeni zdravstvenog stanja članova kućanstva vezano uz COVID 19: povišenje tjelesne temperature, respiratorne smetnje, rizik mogućeg kontakta s osobama pozitivnim na COVID-19 ili kod kojih se sumnja na zarazu COVID-19.

Prostorije u kojima se pružaju socijalne usluge moraju imati zaseban ulaz, odnosno moraju omogućiti izbjegavanje kontakta s radnicima i korisnicima drugih socijalnih usluga koje pružatelj socijalnih usluga pruža, te se po mogućnosti pružaju na izdvojenoj lokaciji.

Ograničen ulazak u prostorije pružanja socijalnih usluga: Preporučuje se protok/dolazak što manjeg broja osoba, kako na ulazu u prostorije u kojima se pruža socijalna usluga tako i u unutarnjim prostorima pružatelja socijalne usluge. Ulazak u prostorije u kojima se pružaju izvaninstitucijske usluge dopušta se isključivo korisnicima navedenih usluga, zaposlenicima koji ih

pružaju te službenim osobama u svrhu redovitog obavljanja djelatnosti (liječnik, dostava i sl.) pod uvjetom da nemaju znakove bolesti. Ulazak radnicima koji nisu raspoređeni na posao ulazak u prostorije nije dozvoljen.

Mjerenje tjelesne temperature i praćenje pojave simptoma kod zaposlenika

Obvezuju se svi zaposlenici da kod kuće u jutarnjim satima izmjere tjelesnu temperaturu. Ako je u jutarnjim satima viša od 37,2°C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (to se odnosi na sve simptome i znakove bolesti, a ne samo na bolesti dišnih putova), osoba se treba javiti svom nadređenom i ne dolaziti na posao dok se telefonski ne javi nadležnom obiteljskom liječniku, koji će odlučiti o daljnjem postupanju.

Također se svakodnevno kod dolaska i odlaska s posla, zaposlenicima beskontaktnim toplomjerom mjeri tjelesna temperatura i utvrđuje imaju li respiratornih simptoma. Kod osobe s povišenom temperaturom (37,2°C i veća) mjeri se temperatura i standardnim toplomjerom pod pazuhom. Evidenciju o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature i eventualnom postojanju respiratornih simptoma upisuje se u zasebnu evidencijsku knjigu.

Osobama s povišenom tjelesnom temperaturom nije dozvoljeno raditi, pružati socijalnu uslugu niti dolaziti u prostor poslodavca odnosno pružatelja usluge.

Svaki zaposlenik koji tijekom radnog vremena posumnja ili utvrdi da ima povišenu tjelesnu temperaturu ili bilo kakve respiratorne ili druge simptome bolesti obvezno ih mora prijaviti voditelju ustrojbene jedinice/ravnateljstvu/nadležnom domskom liječniku i nadležnom izabranom liječniku te se treba udaljiti s radnog mjesta. O sumnji na COVID-19 kod zaposlenika, nadležni domski liječnik ili nadležni izabrani liječnik u dogovoru s voditeljem ustrojbene jedinice/ravnateljstvom/predstavnikom obiteljskog doma, obavještava nadležnog epidemiologa.

Izvan radnog mjesta radnici se pridržavaju što je više moguće pravila kojima se smanjuje njihova mogućnost zaraze (izbjegavanje trgovina, drugih mjesta gdje se okupljaju osobe, javnog prijevoza, dosljedno provođenje socijalne distance i higijene i sl.).

Mjerenje tjelesne temperature i praćenje pojave simptoma kod korisnika

Preporučuje se da svaki korisnik kod kuće u jutarnjim satima izmjeri tjelesnu temperaturu.

Ako je u jutarnjim satima viša od 37,2°C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (to se odnosi na sve simptome i znakove bolesti, a ne samo na bolesti dišnih putova), osoba se treba javiti svom nadređenom i ne dolaziti kod pružatelja usluge dok se telefonski ne javi nadležnom obiteljskom liječniku, koji će odlučiti o daljnjem postupanju.

Također se svakodnevno kod dolaska u prostorije pružatelja usluge korisniku beskontaktnim toplomjerom mjeri tjelesna temperatura i utvrđuje imaju li respiratornih simptoma. Kod osobe s povišenom temperaturom (37,2°C i veća) mjeri se temperatura i standardnim toplomjerom pod pazuhom. Korisnicima s povišenom tjelesnom temperaturom nije dozvoljeno korištenje socijalne usluge.

Zaposlenik koji tijekom radnog vremena posumnja ili utvrdi da korisnik ima povišenu tjelesnu temperaturu ili bilo kakve respiratorne ili druge simptome bolesti obvezno ih mora prijaviti voditelju ustrojbene jedinice/ravnateljstvu/nadležnom domskom liječniku i nadležnom izabranom liječniku te korisnika uputiti kući.

Fizička udaljenost

Svi radnici i pružatelji socijalnih usluga moraju se pridržavati mjera fizičke udaljenosti i ukoliko borave u zajedničkim prostorima trebaju zadržati fizičku udaljenost od najmanje 1,5 metra od drugih osoba, a broj korisnika u zajedničkoj prostoriji ovisit će o veličini prostorije.

Preporuča se pružatelju usluge da okupljanje korisnika u zajedničkim prostorijama svede na najmanju moguću mjeru.

Informiranost osoblja i korisnika

Prije početka rada potrebno je educirati zaposlenike o svim mjerama koje se provode. Prije ili neposredno nakon ulaska, na vidljivom mjestu, nužno je postaviti informacije o higijenskim postupcima ili postaviti informacije sa smjernicama o pravilnom ponašanju, mjerama zaštite te korištenju odgovarajuće zaštitne opreme u pojedinoj situaciji. Potrebno je u svrhu dodatne edukacije za odgovarajući oblik skrbi za asimptomatske korisnike ili oboljele korisnike s lakšom kliničkom slikom zatražiti edukaciju od strane nadležnog epidemiologa ili infektologa u dogovoru s lokalnim stožerom civilne zaštite.

Dezinficijensi: Na ulazu kod pružatelja usluge te na još nekoliko lako dostupnih mjesta, neophodno je postaviti dozatore s dezinficijensom za dezinfekciju ruku korisnika i radnika s uputom za korištenje.

Higijena ruku: Sredstvo za dezinfekciju potrebno je u količini od 1 do 2 ml nanijeti na suhe i čiste dlanove (obično jedan potisak, ili prema uputama proizvođača). Dlanove i područje između prstiju potrebno je protrljati dok se ne osuše, a sredstvo nije potrebno isprati. Potrebno je voditi brigu o dostatnoj upotrebi dezinficijensa za ruke te obavezno javiti nadređenom u slučaju da je u dozatoru preostala manja količina sredstva za dezinfekciju kako bi se osigurao novi.

Djeca predškolske dobi ne dezinficiraju ruke nego ih češće peru sapunom i vodom, a i kod školske djece prednost ima pranje ruku.

Provjetravanje prostorija: Prostorije je obvezno provjetravati najmanje dva puta dnevno u trajanju od minimalno pola sata prije dolaska i nakon odlaska korisnika usluge boravka te ostalih usluga koje se pružaju u grupi, ili ako to vremenske prilike dopuštaju ostaviti otvoren prozor. Prostorije je obvezno provjetravati svaki put nakon odlaska korisnika usluga savjetovanja i pomaganja, rane intervencije, psihosocijalne podrške ili integracije u trajanju od minimalno petnaest minuta, a prije dolaska drugog korisnika, ili ako to vremenske prilike dopuštaju ostaviti otvoren prozor.

Čišćenje prostorija: Dodirne površine kao što su kvake na vratima, ručke na prozorima, radne površine, tipkovnice, konzole, slavine u toaletima i kuhinjama, tipke vodokotlića, daljinski upravljači, prekidači za struju, zvana na vratima, tipke dizala te druge dodirne površine koje koristi veći broj ljudi neophodno je dezinficirati na početku i na kraju svake smjene a najmanje dva puta dnevno. Preporučuje se izbjegavati korištenje klimatizacijskih i ventilacijskih uređaja kada god i gdje god je moguće. Čišćenje se provodi u vrijeme kada korisnici nisu prisutni u prostorima pružatelja usluge.

Dezinfekcija opreme i sredstava za rad. Nakon svakog grupnog i individualnog rada, površine opreme i sredstava za rad koje se koriste u radu potrebno je dezinficirati. U radu treba dati prednost opremi glatkih, tvrdih površina koje se lako peru deterdžentom i vodom. Zabranjeno je korištenje materijala kao što su kinetički pijesak, glina, kukuruz, riža i sl., te svih materijala koji se ne mogu oprati deterdžentom (deterdžent za suđe) i vodom te osušiti na zraku. Ako je ikako moguće potrebno je ostaviti opremu i sredstva za rad da se osuše na suncu. Prati i sušiti opremu potrebno je, ako je moguće, na kraju svakog radnog dana, između usluga koje se pružaju u grupi te nakon svakog korisnika kojem se usluge pružaju individualno. Navedeno se odnosi na usluge koje se pružaju u domu korisnika ili kod pružatelja usluge.

Dezinfekcija mobitela: Svi zaposlenici obavezno moraju odmah po ulasku dezinficirati svoje mobitele.

Posebna radna obuća: Na samom ulazu u prostor pružanja usluge treba osigurati zaseban prostor

za obuvanje radne obuće svim zaposlenicima. Svima ostalima koji ulaze u prostor pružatelja usluge treba osigurati zamjensku obuću ili dezinfekciju potplata.

Maske za lice: Zaštitne maske djelatnici koriste tijekom rada s korisnicima, osim kod provođenja specifičnih aktivnosti zbog kojih lice radnika mora biti vidljivo (primjerice, logopedska terapija, kada se umjesto maske može koristiti vizir). U logopedskoj terapiji i drugim oblicima terapije gdje lice/mimika terapeuta trebaju biti vidljivi predlaže se mogućnost terapije na daljinu te korištenja pregrade od prozirnog pleksiglasa između logopeda/terapeuta i korisnika, odnosno prema specifičnim preprekama za ovu djelatnost.

Izuzeti od obaveze nošenja maske kod pružanja rehabilitacijskih programa za djecu su djelatnici koji skrbe za djecu kada nošenje maske onemogućuje ili značajno narušuje kvalitetu rehabilitacijskih programa. U ovom slučaju, kao i u slučaju izuzeća od nošenja maski, kada je god moguće s obzirom na značajaka razvojne dobi i teškoća djeca o kojoj se skrbi, **preporučuje se koristiti vizir umjesto maske.**

Rukavice: Nošenje rukavica se ne preporučuje; prednost se daje učestalom pranju i dezinficiranju ruku (upute za pravilno pranje ruku nalaze se na stranicama HZJZ-a i SZO-a). Radnici koji pružaju socijalne usluge u domu korisnika moraju koristiti jednokratnu zaštitnu opremu (rukavice, maske, kape, ogrtači, nazuvci) za svaku posjetu domu korisnika.

Organizacija rada: Ako je rad organiziran u dvije smjene, između prve i druge smjene treba biti barem sat vremena razmaka koji će se iskoristiti za čišćenje i dezinfekciju površina. Površine se dezinficiraju prebrisavanjem dezinficijensom na bazi alkohola.

Stručni radnik koji pruža socijalnu uslugu boravka jednoj grupi korisnika ne smije pružati uslugu drugoj grupi ili korisnicima drugih socijalnih usluga (smještaj, organizirano stanovanje, psihosocijalna podrška i sl.).

Bolesni roditelji/skrbnici: Roditelji/skrbnici ne smiju dovesti niti odvesti korisnike na pružanje socijalnih usluga niti ulaziti u vanjske prostore (dvorište, vrt, igralište) i unutarnje prostore ustanove ako imaju povišenu tjelesnu temperaturu, temperaturu ili imaju bilo koje znakove bolesti (to se odnosi na sve simptome i znakove bolesti, a ne samo na bolesti dišnih putova) ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19, a pogotovo ako su u samoizolaciji jer tada ne smiju izlaziti iz kuće.

Bolesni korisnici: Korisnici koji se osjećaju bolesno, imaju povišenu tjelesnu temperaturu ili imaju bilo koje znakove bolesti (to se odnosi na sve simptome i znakove bolesti, a ne samo na bolesti dišnih putova) ili kod kojih postoji rizik da su bili u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 (primjerice u kućanstvu ili u ustanovi) ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 ostaju kod kuće te ih roditelji/skrbnici ne smiju dovesti pružatelju usluge.

Primopredaja korisnika:

Ako korisnik dolazi u pratnji, kad god je to moguće, u pratnji treba biti odrasla osoba koja živi u istom kućanstvu s korisnikom te koja je u odnosu na druge osobe koje bi mogle dovesti i odvesti korisnika, uključena u dnevne aktivnosti kod kojih je mogućnost zaraze COVID-19 najmanja.

Ako roditelji/skrbnici dovode i odvođe korisnike, ako je ikako moguće to rade na način da ne ulaze u prostorije osim u krajnjoj nuždi, već dolaze do ulaza pri čemu zadržavaju distancu najmanje 2 metra od drugih roditelja/skrbnika i korisnika. Iznimka je kada je prisustvo roditelja/skrbnika nužno za pružanje usluge (primjerice, rane intervencije). Djelatnik preuzima ili prepušta korisnika roditelju/skrbniku ispred ulaza pružatelja socijalnih usluga, u skladu s dobi, stanju, funkcionalnosti i drugim karakteristikama korisnika. Pratnja korisnika koja sudjeluje u pružanju usluge pridržava se svih mjera sprečavanja i suzbijanja epidemije navedenih u ovoj uputi.

Prijevoz korisnika:

Ako korisnike na pružanje socijalnih usluga dovodi pružatelj socijalne usluge organiziranim prijevozom (kombi prijevoz) istovremeno može prevoziti samo jednu grupu korisnika, a prije prijevoza druge grupe korisnika kombi vozilo ili drugo odgovarajuće vozilo se obavezno dezinficira.

Osigurava se:

1. testiranje zaposlenika pri povratku nakon višednevne odsutnosti (5 i više dana) PCR-om
2. kontrolno testiranje zaposlenika oboljelih od COVID-19 prije povratka na radno mjesto: 2 negativna RT-PCR nalaza brisa nazofarinksa u razmaku od najmanje 24 sata, pri čemu prvi kontrolni bris treba uzeti najmanje 72 sata nakon povlačenja simptoma i znakova bolesti i najmanje 10 dana od početka simptoma odnosno od prvog pozitivnog nalaza kod asimptomatskog bolesnika. Napomena: zaposlenici koji su bili zaraženi SARS-CoV-2 mogu se vratiti u ustanovu i bez negativnog RT-PCR testa ukoliko je prošlo najmanje 21 dan od prvog simptoma (ili prvog pozitivnog nalaza u asimptomatskih osoba) i ako najmanje sedam zadnjih dana nemaju simptoma bolesti,
3. testiranje korisnika i zaposlenika prema posebnoj indikaciji epidemiologa ili izabranog liječnika obiteljske medicine,
  - ZAŠTITNA OPREMA koja je prvenstveno namijenjena za one koji su u bliskom kontaktu s korisnicima, a koju prioritetno osigurava pružatelj usluge/osnivač ili stožer civilne zaštite županije.
  - KONTINUIRANA SURADNJA S OSNIVAČEM.

BORAVAK

Usluga boravka preporučuje se pružati u najmanjoj mogućoj mjeri i to za korisnike koji nemaju drugu mogućnost skrbi u terminu u kojem se pruža navedena usluga. Preporučuje se pružanje usluge za najviše 5 do 7 korisnika u grupi ovisno o kvadraturi prostora i na način da je moguće osigurati potrebnu fizičku distancu.

Organizacija prostora

Preporučene značajke prostorije u kojoj boravi jedna grupa korisnika:

- prostorija što veće površine i visine, prozirna i osunčana (odgovarajući izvor dnevnog svijetla)
- prostorija je vratima odvojena od prostorija u kojima borave druge grupe
- prostorija se može dobro provjetriti vanjskim zrakom
- u neposrednoj blizini prostorije je toalet koji koristi isključivo ta grupa
- u prostoriji je potrebno organizirati prehranu korisnika (obroci se mogu dostaviti u prostoriju te konzumirati u prostoriji), na način da se hrana ostavi na kolicima i sl. ispred ulaza u grupu te djelatnik unosi hranu u prostoriju u kojoj borave korisnici; hrana mora biti unaprijed podijeljena u porcije.
- izbjegava se ulazak drugih osoba (primjerice zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane) u prostoriju dok su korisnici u prostoriji,
- prolazak kroz zajedničke prostorije treba izbjegavati i skratiti na minimum, a ako je navedeno neophodno, prolaz kroz zajedničke prostorije se organizira na način da u isto vrijeme prolaze korisnik i stručni radnik iz jedne grupe dok druge osobe ne prolaze istovremeno, uz poticanje korisnika da kod takvih prolaza ne diraju površine ili predmete.

Organizacija rada s korisnicima

Boravak je neophodno organizirati na sljedeći način:

- grupe korisnika s manjim brojem uvijek istim korisnicima (5 do 7 korisnika u grupi, sedam dana od početka primjene ovih uputa uključujući neradne dane, ne primaju se novi korisnici u grupu)
- iznimno zajedno u boravku mogu biti djeca kojima pružatelj usluge pruža i uslugu smještaja i vanjski korisnici usluge boravka ako djeca pohađaju istu školu
- za jednu grupu korisnika brine jedan ili dva djelatnika ovisno o broju korisnika, korisničkoj skupini i vrsti usluge (poludnevni ili cjelodnevni boravak)
- izbjegava se fizički kontakt (bliski kontakt) korisnika iz jedne grupe s drugim korisnicima, roditeljima/skrbnicima drugih korisnika i drugim radnicima pružatelja socijalne usluge
- u prostoriji je potrebno organizirati prehranu korisnika (obroci se mogu dostaviti u prostoriju te konzumirati u prostoriji), na način da se hrana ostavi na kolicima i sl. ispred ulaza u grupu te zaposlenik unosi hranu u prostoriju u kojoj borave korisnici; hrana mora biti unaprijed podijeljena u porcije.
- dijete, korisnik usluge, može donijeti i konzumirati hranu pripremljenu u obiteljskom domu u higijenskim uvjetima. Higijenski uvjeti podrazumijevaju pranje ruku prije pripreme obroka, pranje namirnica tekućom vodom ako se namirnice ne mogu termički obraditi (voće ili povrće) te termička obrada namirnica. Hranu treba uredno zapakirati. Prije konzumacije hrane, dijete treba oprati ruke vodom i sapunom. Djecu je potrebno poticati da ne dijele hranu i piće s drugim osobama.
- nije dopušten ulazak drugim osobama (primjerice zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane) u prostoriju dok su korisnici u prostoriji,
- stručni djelatnik s korisnicima provodi što je više moguće vremena na otvorenom
- oprema koja se koristi za pružanje socijalne usluge razmiču se tako da se osigurava fizička distanca od 1 metra
- do daljnjeg su zabranjeni svi organizirani izlasci, odnosno posjete korisnika na događanja i druge aktivnosti (primjerice kazališne predstave i sl.).

Dvosmjensko pružanje usluge

Ako je rad organiziran u dvije smjene, između prve i druge smjene treba biti barem sat vremena razmaka koji će se iskoristiti za čišćenje i dezinfekciju površina. Površine se dezinficiraju prebrisavanjem dezinficijensom na bazi alkohola.

Stručni radnik koji pruža socijalnu uslugu boravka jednoj grupi korisnika ne smije pružati uslugu drugoj grupi ili korisnicima drugih socijalnih usluga (smještaj, organizirano stanovanje, psihosocijalna podrška i sl.).

SAVJETOVANJE I POMAGANJE, RANA INTERVENCIJA, PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA I POMOĆ PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I REDOVITOG OBRAZOVANJA (INTEGRACIJA)

Pružanje socijalne usluge kod pružatelja usluge

Navedene socijalne usluge pružaju se samo u prostorima namijenjenima za tu svrhu.

Stručni djelatnik koji pruža predmetne socijalne usluge:

- ne smije u istom tjednu obavljati poslove vezane uz korisnike smještaja, boravka ili organiziranog stanovanja
- treba, ako je i koliko moguće, izbjegavati bliski kontakt s ostalim radnicima pružatelja socijalnih usluga (duže od 15 minuta u zatvorenom prostoru)
- mora koristiti jednokratnu zaštitnu opremu (rukavice, maske, vizir),
- mora dezinficirati opremu za rad i radne materijale nakon svakog korisnika
- socijalnu uslugu može pružati u skraćenom trajanju ovisno o individualnim potrebama korisnika i rizičnim faktorima korisnika i članova njegova kućanstva

Za usluge grupnog savjetovanja i pomaganja i grupne psihosocijalne podrške primjenjuju se odgovarajuće upute za uslugu boravka.

Pružanje socijalne usluge u domu korisnika

Socijalne usluge u domu korisnika se pružaju ako korisnik, odnosno njegov zakonski zastupnik dostavi pružatelju socijalne usluge, pri svakom dolasku stručnog radnika, pisanu izjavu da nemaju simptome COVID-19, nisu u samoizolaciji i nemaju respiratorne poteškoće, te nisu bili u kontaktu sa zaraženom osobom.

Stručni djelatnik koji pruža predmetne socijalne usluge u domu korisnika:

- ne smije u istom tjednu obavljati poslove vezane uz korisnike smještaja, boravka ili organiziranog stanovanja
- treba, ako je i koliko je moguće, izbjegavati bliski kontakt s ostalim radnicima pružatelja socijalnih usluga (duže od 15 minuta u zatvorenom prostoru)
- mora koristiti jednokratnu zaštitnu opremu (rukavice, maske, vizir, nazuvci) kod svake posjete domu korisnika
- mora dezinficirati opremu za rad i radne materijale za svaku posjetu domu korisnika
- socijalnu uslugu može pružati u skraćenom trajanju ovisno o individualnim potrebama korisnika i rizičnim faktorima korisnika i članova njegova kućanstva.

Rizičnost korisnika i članova kućanstva korisnika.

Pri procjeni o pružanju socijalne usluge u domu korisnika u obzir se uzima rizičnost korisnika i njegovih članova kućanstva ako boluju od kroničnih bolesti (respiratornih, kardiovaskularnih, dijabetesa, malignih bolesti, imunodeficijencije, djeca s većim tjelesnim/motoričkim oštećenjima) ili su starije životne dobi (65 i više godina).

POMOĆ PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I REDOVITOG OBRAZOVANJA (INTEGRACIJA) pruža se poštujući sve epidemiološke mjere zaštite.

KORISNIK KOJI POHAĐA PROGRAM ODGOJA I OBRAZOVANJA KOD PRUŽATELJA USLUGE, UZ PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA

Na korisnike koji pohađaju program odgoja i obrazovanja kod pružatelja usluge, uz istovremeno korištenje drugih socijalnih usluga, odgovarajuće se primjenjuju preporuke iz gore navedenih uputa.

POMOĆ U KUĆI

Usluga pomoći u kući pruža se u intenzitetu i na način sukladno potrebama korisnika uz primjenu svih mjera za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19.

Provođenje osobne higijene, higijene prostora korisnika, pripreme obroka u kući korisnika i druge aktivnosti koje nije moguće provesti bez kontakta s korisnikom ili prostorom u kojem on živi, odnosno koje pruža gerontodomaćica pružaju se na način da gerontodomaćice:

- ne smiju istovremeno obavljati poslove njege kod pružatelja socijalne usluge ili bilo kakve druge poslove vezane uz starije osobe ili osobe s invaliditetom, korisnike smještaja ili organiziranog stanovanja
- trebaju, ako je i koliko je moguće, izbjegavati bliski kontakt s ostalim radnicima pružatelja socijalnih usluga (duže od 15 minuta u zatvorenom prostoru)
- moraju mjeriti i bilježiti tjelesnu temperatura pri dolasku na posao i odlasku te se osobe koje imaju povišenu temperaturu ili respiratorne simptome udaljavanja iz radnog procesa
- moraju koristiti jednokratnu zaštitnu opremu (rukavice, maske, kape, ogrtači, nazuvci) za svaku posjetu svakom kućanstvu.

Neophodno je ulazak u dom korisnika izbjeći ako je ikako moguće kada korisnik ima povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome ili sumnju na zarazu COVID-19. Kada to nije moguće

uslijed potrebe korisnika koja predstavlja potencijalnu životnu ugrozu za korisnika, potrebne su pojačane mjere osobne zaštite gerontodomačice ili pozivanje hitne pomoći ili druge odgovarajuće pomoći.

Organiziranje prehrane (priprema ili nabava i dostava gotovih obroka u kuću)

Pripremu obroka obavlja kuhinjsko osoblje u prostoru pružatelja usluge (kuhinji koja zadovoljava propisane uvjete) te radnici prilikom pripreme obroka ne dolaze u neposredni kontakt s korisnicima. Nabava obroka organizira se od ovlaštenih dobavljača. Dostavu gotovih obroka u kuću obavlja pružatelj usluge dostavnim vozilima (vozač) u posebnim posudama za prijenos obroka, na kućna vrata (ako je moguće obroci se odlažu ispred kućnih vrata) ili u kuću korisnika s minimalnim kontaktom s korisnicima i uz korištenje zaštitne opreme (maske i rukavice).

Pružatelji socijalnih usluga koji nude mogućnost prehrane za korisnike u prostorijama pružatelja usluge na lokaciji gdje pružatelj socijalne usluge pruža socijalnu uslugu smještaja starijim osobama ili osobama s invaliditetom mogu to činiti ako:

- blagovaonica ima zaseban ulaz
- organizacija prostorija i ulazak u njih onemogućuje fizički kontakt korisnika u kući s korisnicima ili radnicima koji pružaju socijalnu uslugu smještaja
- ako se obroci poslužuju u istom prostoru gdje se poslužuje hrana korisnicima socijalne usluge smještaja obroci se moraju posluživati uz barem sat vremena razmaka koji će se iskoristiti za čišćenje i dezinfekciju površina. Površine se dezinficiraju brisanjem dezinficijensom na bazi alkohola.
- radnik koji poslužuje obroke korisnicima pomoći u kući ne smije pružati uslugu korisnicima drugih socijalnih usluga (smještaj, organizirano stanovanje, psihosocijalna podrška i sl.).

Zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba (uređenje okućnice, pratnja i prijevoz do liječnika, u banku i sl.).

Pomoćni radnik ili gerontodomačica predmetni sadržaj socijalne usluge pomoći u kući pruža na način da se:

- uređenje okućnice obavlja uz minimalni kontakt s korisnikom, ali uz korištenje korisnikovih alata i sredstava za rad, a ako s koriste alati za rad pružatelja socijalne usluge oni se prije korištenja dezinficiraju
- pratnja i prijevoz korisnika obavljaju se vozilima pružatelja usluge uz barem sat vremena razmaka koji će se iskoristiti za čišćenje i dezinfekciju površina. Površine se dezinficiraju prebrisanjem dezinficijensom na bazi alkohola, te korisnik može boraviti i više od jednog sata u kontaktu s pružateljem usluge.
- redovito se obavljaju mjere dezinfekcije opreme, vozila i dr.

Za sve mjere propisane ovom uputom potrebno je voditi evidencije.

CIJEPLJENJE PROTIV COVID-19

Kod pružatelja usluge organiziranog stanovanja osigurat će se kampanjsko cijepljenje protiv COVID-19 u roku od pet dana (efektivno četiri dana) za sve radnike kao i za odrasle korisnike, uključujući odrasle korisnike koji možebitno nemaju uvećani rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19, ali s obzirom da su u kolektivnom smještaju što povećava rizik širenja bolesti, predstavljaju prioritarnu skupinu za cijepljenje.

Pružatelji usluge organiziranog stanovanja trebaju:

- prikupiti suglasnosti korisnika (i njihovih skrbnika) za cijepljenje,
- organizirati dolazak svih djelatnika na radno mjesto radi cijepljenja u designirana četiri dana,
- organizirati cijepljenje s nadležnim liječnikom ili iskazati nadležnom Ministarstvu, županijskom

Stožeru civilne zaštite i zavodu za javno zdravstvo da im je potreba pomoć u cijepljenju s vanjskim cjepiteljima (utvrditi ukupna broj korisnika i djelatnika koji će se cijepiti te koliki broj od toga može cijepiti nadležni cjepitelj, a za koliki broj osoba je potrebno organizirati vanjske cjepitelje – upitnik nadležnom Ministarstva).

Cijepljenje nije namijenjeno djeci!!!!